

OŚLĘ (53) *sb n*

o jasne.

sg *N* ośle (3). ◇ *G* oślęcia (2). ◇ *A* ośle (30). ◇ *I* ośleci(e)m (3). ◇ *L* oślęciu (14). ◇ *pl G* ośląt (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w.

Żrebię ośle, mały osiołek; pullus, PolAnt, Vulg; asellus, pullus asinae Vulg; pullus asininus Cn (53): náidźiecie ośle wwiązane/ na którym żaden człowiek nieśiedziął *MurzNT Mar 11/2, Luc 19/30, 33 [2 r.], 35; Tedy fzli/ á náleźli ośle wwiązane v forty BibRadz Mar 11/4, Mar 11/2, 5, 7; iż fie ten Krol nie miał okázác/ áni w ladrzech/ áni w pozłociftey zbroi/ iedno ná oślęciu/ á bárzo w pokorney poftáwie RejPos 2; A tákież y ono ośle ktore iefzczé było niefkroczone áni ogłáfkáne/ známionowáło narod pogánłki/ ktory był nie fkrocon/ áni zakonem áni żádnemi vftáwámi RejPos 2v; BudNT Luc 19/30, 33 [2 r.], 35; ty wiefz miły Pánie/ iżem ci od nich y iednego oślęciá nigdy niewziął. SkarŻyw 482; y przywiedli ośle do Iefuła: y wrzúćili ná nie ízáty fwe WujNT Mar 11/7, s. 88, Mar 11/2, 4, 5, Luc 19/30 (11).*

W połączeniu szeregowym (1): wziął z onych (rzeczy) ktore fię mu nágodziły [...] Koz dwieście á kozłow dwádzieściá/ záś owiec dwieście/ á báránow dwádzieściá. Wielbłádzic doiących ze zrebięty ich/ trzydzieści/ krow czterdzieści/ á bykow dziefięć/ oflic dwádzieściá á ośląt (ich) dziefięć. *BudBib Gen 32/15.*

W porównaniu (1): A żebych téż bydlęciem v ciebie był miły panie/ a ty na grzbiecie moijm fiedzátz/ a mnie iako ośle twé íprawuiátz/ ninijé wnétrzného pokoju vkuffenié [...] przywiedz *OpecŻyw 72v.*

Zwroty: »na oślęciu jechać (*a. pojechać, a. wjechać, a. wjechać*), wjechanie, wjeżdżający« [*szyk zmienny*] (6:1:1): Ná Oślęciu do Ieruzálem wiáchawfzy/ kupce z kościołá wypádzá *Leop Luc 19 arg; RejPos 2v; gdy wiadz ná kroleństwo do Syonu Krolá tego opiłá [prorok] y podłego/ y fkromnego/ y vbogiego/ y ná oślęciu á oflicy wiedzáiącego Zách: 9. v. 9. CzechRozm 180, 106, 165, 195v; WujNT Mar 11 arg, Luc 19 arg.*

»siedzieć, siedzący na oślęciu« = *sedere super pullum asinae Vulg (4:1):* Iezu ktorys pokorny fiedzác na Oślęciu do miałtha Ieruzalem chwalebnie przijęł był. *TarDuch B6v; RejPos 1v, 2; Oto krol twoy idzie tobie cíchy/ y fiedzác ná oślicy y na oślęciu fynu podiárzemney. WujNT Matth 21/5, Ioann 12/15.*

Szeregi: »osieł i ośle« (1): Tákiż ma być oftátni odkupiciel/ o którym Zách. 9. v. 9. ktory poiedzie ná ofle y oślęciu *CzechRozm 106.*

»oślica i (a) ośle; oślica (i) z oślęciem« = *asina et pullus Vulg [szyk 14:3] (14:3): OpecŻyw 71; Iezu ktorys dwu zwolennikow pośláł ku rozwięzowaniu oflicze z oślęciem TarDuch B6v; A iż iechał ná oflicy niewolney y ná oślęciu iey [...]/ to fie známionowáło/ iż on rozwięzác miał narod żydowłki RejPos 2v, 1, 1v [2 r.], 2, 2v marg; CzechRozm 165, 180, 195v; WujNT Matth 21/2, 5, 7, s. 88 [2 r.], Aaaaaa3. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]*

»ośle lub żrebiec« (1): A Szedfzy pośláni/ náleźli iáko im rzekł (*marg*) Lać. ftoiące ośle/ lub zrzebca [*stantem pullum Vulg*]. (–) *BudNT Luc 19/32.*

Cf **OSIELEK**, **OŚLIK**

